

Boganmeldelse

Music Making and Civic Imagination. A Holistic Philosophy

Dave Camlin (2023), Intellect Books. 236 sider.

Hanne Mette Ochsner Ridder

professor ved Musikterapiuddannelsen og ph.d.-specialiseringen i Musikterapi, Aalborg Universitet.
hmr@ikp.aau.dk

I sin bog om music making skriver Dave Camlin om autenticitet. Det emne har han også før skrevet om, og derfor blev han udpeget til at være det ene af tre komited medlemmer da Julie Ørnholt Bøtker forsvarede sin ph.d.-afhandling i november 2023 på AAU. Bøtkers afhandling handlede netop om autenticitet og forskellige musikprofessioners forståelse af begrebet. Camlin er musiker og ekstern lektor på både Royal College of Music og Trinity-Laban Conservatoire i London.

Bogens indhold

Den 236 sider lange bog er inddelt i tre dele. I del 1 introduceres betydningen af musik i en verden med en usikker fremtid. For Camlin spiller begrebet Musicking en central rolle, hvor musikudøvelse ikke blot skal forstås som aktiviteter der direkte er knyttet til de lyde der kommer ud af det – men skal forstås som oplevelser med musik der også omfatter musiklytning, dans og interpersonelle samspil. Han forklarer ligeledes musik som "sound organised through attuned bodies" (s. 15) og fremlægger herefter en ontologi baseret på Harraways begreb Terrapolis som kan forstås som fiktioner om hvordan verdens komplekse problemer løses, og en ny harmonisk verden opstår hvor mennesker formår at leve sammen. Selvom det er naivt, foreslår Camlin, at musicking kan indgå med mulige løsninger

på verdens problemer og manglende sameksistens. Han betragter derfor musik som et komplekst adaptivt system, som både handler om æstetik, deltagelse og det udenoms-musikalske.

I bogens del 2 uddyber Camlin det komplekse og adaptive (eller tilpasningsdygtige) system som musik er. Her indgår både psykologiske, biologiske, sociale, adfærdsmæssige og musiske mekanismer, som han bl.a. forklarer med henvisning til Fancourt og kollegers review i The Lancet i 2021. Her undersøgte de hvordan fritidsaktiviteter påvirker helbred og trivsel hos personer med mental eller fysisk sygdom. Forskerne kom frem til at der findes mindst 600 mekanismer som har en forebyggende eller behandlingsmæssig effekt. Så ja, kompleksiteten ved "music making" er omfattende, og udfaldet kan være non-lineært, gentagende, selvforstærkende, videreudviklende og sammenhængende på uigennemskuelige måder. Camlin tager endvidere fat i både hvordan musik indgår i menneskets evolution, kommunikation, interpersonel neurobiologi og følelser. Teorien om "agential realism" af Karan Barad giver god mening i denne sammenhæng, og udover at uddybe det Baradske univers, vender Camlin tilbage til hvordan musik er forbundet til vitalitet og affect attunement. Musikterapeuter vil kunne nikke genkendende til teorier

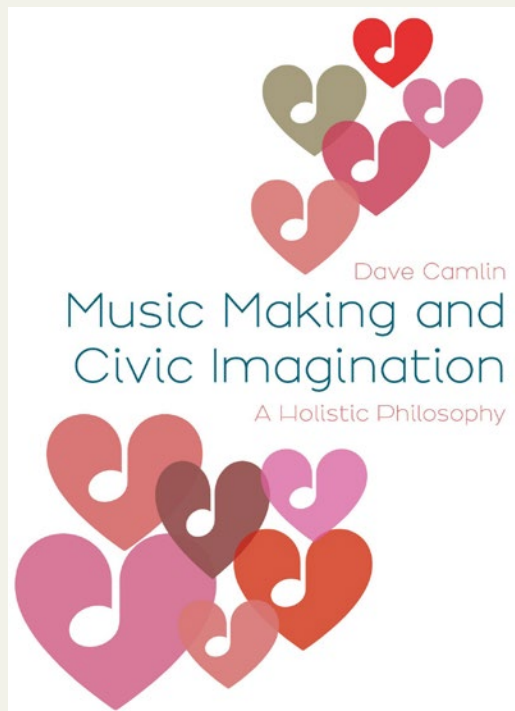
om kommunikativ musikalitet og vitalitetsformer (som indgår som pensum på musikterapiuddannelsen).

Herefter kobler Camlin musik til "civic imagination", som jeg ikke har en rammende oversættelse til, men som handler om at kunne forestille sig fremtiden. Vi kan ikke forandre verden, hvis ikke vi er i stand til at drømme om en bedre verden og forestille os hvordan en sådan verden kunne indrettes. Camlin beskriver civic imagination som en nyere udvikling i vores forståelse af samfundet, hvor vi ikke blot udvikler diskurser om hvordan vi kan forandre verden, men forholder os til kompleksiteten, modsætningerne og kontrasterne i den måde vores samfund er indrettet på, og er i stand til at forholde os til vores fejltagelser. Vi er derfor nødt til at forestille os alternativerne til nuværende kulturelle, sociale, politiske og økonomiske forhold, og vi må derfor hæve os over de udfordringer, vi står i lige nu, for at kunne skabe et nyt syn på global sameksistens og en ny verdensorden.

I bogens del 3 giver Camlin praktiske anvisninger på hvordan han har udviklet sin praksis som musiker, hvordan han mener, musikere bør uddannes, og hvad musik i det hele taget er godt for. Han mener for eksempel at musikere selv må være udøvende for at kunne være autentiske som undervisere. Autenticitet er et diffust begreb, fordi det påvirkes af vores selvbillede, selvtillid, selvværd og idealer om hvem vi ønsker at være. For at være en autentisk kunstner, uanset disciplin, må vi udtrykke noget sandfærdigt om os selv, og derfor må kunstneren også kende sig selv. Bogen sluttes af med følgende: "... musicking is a potent way in which we can face an uncertain future together, infused with moments of collective joy, and in solidarity with the earth" (s. 211).

Kommentarer

Camlin forholder sig ikke til musikterapi, men refererer til f.eks. Baktin, DeNora, Pavlicevic, Siegel, Small, Stern og Stige, som ofte indgår som teoretisk referenceramme til faget. For at afgrænse sig, tager Camlin udgangspunkt i det at være aktivt engageret i musik sammen med andre personer, og således ikke i "a more passive engagement with music as purely a listener" (s. 11). Afgrænsningen er klar, og så alligevel ikke. Musikterapeuter bruger f.eks. baggrundsmusik (som vel kan betegnes som passiv musiklytning) og musikalsk cueing, hvor musikken på et ubevidst plan skaber genkendelse og stemning, eller bruger musik for at arousalregulere. Det kræver ikke klientens aktive forholden sig til musikken, men der kan

i høj grad ske en aktivering på et ubevidst eller kropsligt plan. Ligeledes kan musiklytning skabe indre billeder eller vække erindringer, der er stærkt emotionelle. Så for en musikterapeut er en klient nok aldrig en der kun lytter. Camlin forholder sig dog til at der er en del kompleksitet, han kommer til at udelukke i sin definition af "active music making", men jeg kan ikke helt gennemskue hvor meget det selvmodsigende hans beskrivelse af musik som lyd organiseret gennem afstemte kroppe. Bortset fra den uklarhed, vil Camlins holistiske forståelse af musik vække genklang hos mange musikterapeuter.

Som undertitlen peger på, fremsætter han en holistisk filosofi og trækker på mange filosofiske betragtninger. Det kunne måske nok skræmme nogle læsere væk, og man skal måske være lidt af en teorinørd for at sluge bogen. Men der er meget at hente i Camlins holistiske syn på musik, og hvordan musik kan bidrage til at vi tør tro på en fremtid hvor kærlighed, gensidighed og en etisk forholde-måde får værdi. Jeg kan derfor varmt anbefale bogen.

I hardcoverformat er bogen desværre alt for dyr. Den kostede i marts 2024 ca. 870 kr. direkte hos forlaget Intellect, men kan også fås som pdf for ca. 700 kr. Forhåbentlig er en billigere paperbackudgave på vej.